

Collegebesluit

Collegevergadering: 20 juli 2021

Zaaknummer : 874909
Team : Infra en Projecten Heemstede
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Vaststelling Nota Ecologie; de volgende stap naar meer biodiversiteit in Heemstede.

SAMENVATTING

Gemeente Heemstede heeft veel oog voor ecologische waarden en biodiversiteit. Door adviesbureau Natuurlijke Zaken is een scan gemaakt van de huidige ecologische waarden binnen de gemeente en kansen voor versterking. Dit is verwerkt in de Nota Ecologie. Met deze Nota wil Heemstede samen met stakeholders uit de regio bepalen welke kansen de gemeente kan pakken om ecologie volwaardig in het beleid te verankeren. We sluiten hiermee aan op ambities vanuit de vastgestelde Nota Duurzaamheid 2020-2024.

De Nota Ecologie is voorgelegd aan de Commissie Ruimte van 21-06-2021 om haar zienswijze kenbaar te maken. De nota werd door de commissie positief ontvangen. Gezien de positieve zienswijze van de commissie heeft dit niet tot aanpassingen van het voorstel geleid.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

De Nota Ecologie wordt gebruikt als verdiepingsslag van het bestaande Groenbeleidsplan 2014 van de gemeente Heemstede. In de Wet Natuurbescherming is vastgelegd hoe de optimale levensomstandigheden kunnen worden geboden aan plant en dier.

BESLUIT B&W

1. Vaststellen van de 'Nota Ecologie; de volgende stap naar meer biodiversiteit in Heemstede' (bijlage);
2. Dit besluit ter kennisname te brengen van de Commissie Ruimte (C-stuk).

AANLEIDING

Gemeente Heemstede heeft als groene gemeente veel oog voor ecologische waarden (bij herinrichting, beheer en onderhoud). Maar het kan nog beter, met aandacht voor integraliteit en verbinding met alle betrokkenen. De 'Nota Ecologie: de volgende stap naar meer biodiversiteit in Heemstede' sluit aan bij de vastgestelde Nota Duurzaamheid 2020-2024 van Heemstede.

Ecologisch beleid is gericht op het behouden en bevorderen van biodiversiteit. Daarbij gaat het om de verscheidenheid aan flora en fauna, ofwel de diversiteit aan soorten die onderling een samenhangend geheel (een ecosysteem) vormen. Ook voor een gezonde en prettige leefomgeving zijn de kwaliteit en kwantiteit van groen en water in de gemeente van belang. Gezonde ecosystemen dragen bij aan schone lucht, voorkomen van hittestress, opvang CO₂, waterberging en ruimte voor ontspanning.

Collegebesluit

Collegevergadering: 20 juli 2021

Doel

Het doel van de Nota is het verder beschermen en verbeteren van natuurwaarden en ecologie door beter te verbinden in beleid, organisatie en uitvoering.

Kansen voor natuurwaarden en ecologie in groen, water en de bebouwde omgeving in Heemstede worden benut om zo biodiversiteit in Heemstede te behouden en waar mogelijk te vergroten. Er wordt basis gegeven voor aansluiting op (nationaal) natuurnetwerk en natuur wordt sterker verankerd in ruimtelijke processen.

De inwoners van Heemstede waarderen het groen erg. Om het draagvlak voor groen te bestendigen en verder uit te breiden worden sociale verbindingen bevorderd. Samenwerking met maatschappelijk middenveld en andere belanghebbenden is van groot belang om samen te komen tot hoge natuurwaarden en hoogwaardige ecologische verbindingen.

Het actualiseren van het Groenbeleidsplan is vermeld in de Kadernota 2020-2023, vastgesteld door de Gemeenteraad op 27 juni 2019. De visie op ecologie sluit aan bij rijks- en provinciaal beleid zoals het Natuurnetwerk Nederland en Ontwikkelingsperspectief Binnenduinrand (MRA) om natuurontwikkeling en verbindingen te stimuleren.

AANPAK

Het huidige beleid van gemeente Heemstede heeft veel oog voor ecologische waarden. Via een integrale benadering (uitgevoerd door Natuurlijke Zaken van Landschap Noord-Holland) zijn kansen en wensen van interne en externe stakeholders binnen de gemeente bekend geworden. Natuurlijk Zaken heeft ecologisch onderzoek uitgevoerd, als mede in- en externe belanghebbenden benaderd, inclusief een raadpleging onder inwoners. De bevindingen zijn vastgelegd in het rapport 'Visie op Ecologie in Heemstede: Van Nature Verbonden' dat als bijlage opgenomen is bij deze Nota.

De resultaten uit de Nota worden verwerkt in de actualisatie van het huidige Groenbeleidsplan uit 2014 samen met de kansen om met het maatschappelijk middenveld en inwoners te werken aan een groen en ecologisch waardevol Heemstede.

MOTIVERING

1.1 Beschermen en verbeteren van natuurwaarden, ecologie en biodiversiteit
Natuurwaarden, ecologie en biodiversiteit is van groot belang voor aarde, mens en maatschappij. Zonder biodiversiteit wordt onze aarde uiteindelijk onleefbaar.

Heemstede heeft een grote rijkdom aan biodiversiteit. Van nature en omdat onze voorouders het zo goed bewaard aan ons hebben doorgegeven. Zo vormt gemeente Heemstede ecologisch gezien een kleine, maar belangrijke schakel op Natura2000 en Ecologische Hoofdstructuur niveau.

1.2 Sociale verbinding via ecologie

Verbinding staat centraal in deze Nota. Verbinding om de ecologie te verbeteren, tussen duin en polder en binnen de gemeentegrenzen zelf, maar ook om de

sociale verbinding tussen de gemeente en alle belanghebbenden verder te verstevigen.

Ecologie kan een groot verbindend effect hebben, van maatschappelijk middenveld tot een grote groep betrokken inwoners. Door samen te werken aan ecologie in Heemstede maken we als samenleving werk van biodiversiteit, participatie en klimaatadaptie. Dit kan mensen te informeren over het ecologisch inrichten van hun tuin maar ook door diegene die fysiek willen bijdragen te faciliteren. Het draagvlak voor natuurbeleid wordt zo tevens bestendigd en uitgebreid.

Het bewustzijn van de onhoudbaarheid van de huidige inrichting van de openbare ruimte en particuliere eigendommen in het licht van de klimaatverandering moet bij veel mensen nog ontstaan. Dit bewustzijn is nodig om draagvlak te creëren voor maatregelen in openbaar groen en openbare ruimte zoals de ontharding van de openbare ruimte, een meer ecologisch beheer van het openbaar groen en de opvang van regenwater.

1.3 Verbinden van ecologie in beleid, organisatie en uitvoering

Het verbeteren van de natuurwaarden en ecologie verbinden op diverse vlakken is een zaak van meer dan de afdeling Groen en Openbare Ruimte. Er kan veel winst voor natuur geboekt worden bij het anders en meer klimaat adaptief inrichten van de openbare ruimte en verankeren van ecologie in beleid en processen.

Dit kan door het concretiseren van een groen programma van eisen (PVE) gebiedsontwikkeling en inrichting van de openbare ruimte, en deze een logische plek geven in ruimtelijke processen (vergelijkbaar met het civiel PVE). Zo wordt kwantiteit en kwaliteit van groene elementen gewaarborgd, en waar mogelijk versterkt.

Behalve bijdragen voor natuur, heeft een groene inrichting ook positief effect op de leefbaarheid en klimaatbestendigheid. Zo zorgt aanwezigheid van groen bijvoorbeeld voor een hogere WOZ-waarde, een betere gezondheid, compensatie van hittestress en betere waterafvoer. Een groter insectenbestand stimuleert lokale bestuiving.

FINANCIËN

De uitvoering van afspraken vanuit het vigerend beleid wordt voor het overgrote deel gedekt vanuit de reguliere budgetten van de verschillende beleidsvelden. Om de impact te vergroten en duurzame ontwikkeling te versnellen is voor het overkoepelend ecologisch beleid € 75.000 in het investeringsprogramma opgenomen.

Dit budget moet dienen als vliegwiel voor duurzame ontwikkeling binnen de verschillende beleidsterreinen en wordt onder andere ingezet om de integrale aanpak, monitoring, en communicatie op het gebied van duurzaamheid te versterken.

PLANNING/UITVOERING

In het uitvoeringsprogramma zijn projecten opgenomen die in de jaren 2021 tot en met 2024 kansrijk zijn om in uitvoering te nemen.

Collegebesluit

Collegevergadering: 20 juli 2021

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Om de meningen van de inwoners over de stand van de natuur in Heemstede en de mogelijkheden die er zijn te horen, is er in de maanden januari en februari de gelegenheid geweest een online enquête in te vullen. In totaal hebben er 248 inwoners gereageerd. De resultaten van deze enquête worden openbaar gedeeld worden op de duurzaamheidswebsite van Heemstede, die momenteel in ontwikkeling is. Via een persbericht wordt bekend gemaakt wanneer de resultaten te zien zijn.

Nadat de Nota Ecologie is vastgesteld, zullen bewoners geïnformeerd blijven worden en worden zij betrokken bij de uitvoering. Zo kunnen de resultaten worden gecommuniceerd via de duurzaamheidskrant- en aanstaande website, de nieuwsbrief en het platform duurzaamheid op facebook.

Bij projecten die in uitvoering worden gebracht, worden omwonenden in het proces meegenomen en hun inbreng ingesloten. De maatregelen worden gedeeld op de duurzaamheidswebsite (en -krant). Samen met de resultaten van uit de Nota Ecologie, en de resultaten van de enquête is er mogelijk genoeg inhoud om een aparte afdeling 'ecologie' te reserveren op de website. Dit sluit planning technisch ook goed aan op de inrichting van de website.

Het nadenken over verdere strategieën waarmee de maatregelen in uitvoering gecommuniceerd worden, is een continue actie.

DUURZAAMHEID

Duurzaamheidseisen vormen de basis van de 'Nota Ecologie: Van Nature Verbonden'. Deze Nota Ecologie sluit verder volledig aan bij de reeds vastgestelde Nota Duurzaamheid.

Op advies van de rekenkamer wordt een routekaart ontwikkeld waarin ambities op lange termijn in onderlinge samenhang worden geoperationaliseerd in subdoelen en tussenresultaten. Daarnaast wordt een duurzaamheidsmonitor ontwikkeld om de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen inzichtelijk te maken. Op dit moment is de duurzaamheidsmonitor nog niet ontwikkeld en is het nog niet mogelijk om voor elk besluit aan te geven wat het effect is op de duurzaamheidsdoelstellingen.

BIJLAGEN

- Nota Ecologie: de volgende stap naar meer biodiversiteit in Heemstede
- Verkenning Ecologie in Heemstede: Van Nature Verbonden (rapport Natuurlijke Zaken)
- Enquêteresultaten 4a / 4b (2 documenten)